

Sygn. akt **VI RCa 22/16**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 marca 2016 roku

Sąd Okręgowy w Olsztynie VI Wydział Cywilny Rodzinny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Biernat-Kalinowska
Sędziowie:	SO Zofia Rutkowska SR del. do SO Arkadiusz Rokicki (spr.)
Protokolant:	sekretarz sądowy Joanna Niedzielska

po rozpoznaniu w dniu 2 marca 2016 roku w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa małoletniego **W. R.** reprezentowanego przez matkę I. L.

przeciwko **P. R.**

o podwyższenie alimentów

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Kętrzynie

z dnia 11 grudnia 2015 roku

sygn. akt III RC 317/15

I. Zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że powództwo oddala.

II. Koszty procesu stron za instancję odwoławczą wzajemnie znosi.

Sygn. akt VI RCa 22/16

UZASADNIENIE

I. L., działająca jako przedstawicielka ustawowa małoletniego W. R., wniosła o podwyższenie alimentów ojca P. R. na jego rzecz z kwoty 400 zł do kwoty 600 zł miesięcznie. W uzasadnieniu swojego żądania podniosła, że w jej ocenie nastąpiła istotna zmiana w zakresie usprawiedliwionych potrzeb dziecka oraz zmieniła się na lepsze sytuacja materialna jego ojca. Małoletni W. R. uczęszcza do (...) klasy szkoły podstawowej, natomiast jego matka, po urodzeniu kolejnego dziecka, przebywa na urlopie macierzyńskim otrzymując 80% wynagrodzenia.

Pozwany P. R., w odpowiedzi na pozew, wniósł o oddalenie powództwa w całości. Podał, że poprzednie orzeczenie było uzgodnione w formie ugody w 2013r. i od tego czasu nie nastąpiła taka zmiana w utrzymaniu dziecka, którą można

uznać za istotną w rozumieniu art. 138 k.r.o. Wskazał, że jako ojciec aktywnie uczestniczy w jego wychowaniu. Dziecko przebywa u niego w ramach ustalonych kontaktów w weekendy, ferie i wakacje, a na prośbę matki dziecka także w inne dni tygodnia. Według jego wyliczeń małoletni W. w 2014r spędził z nim 148 dni. Ponadto organizował dla dziecka wyjazdy poza miejsce jego mieszkania.

Sąd Rejonowy w Kętrzynie wyrokiem z dnia 11 grudnia 2015r. podwyższył alimenty od pozwanego na rzecz małoletniego powoda do kwoty po 450 zł miesięcznie poczynając od 01 grudnia 2015r., oddalił powództwo w pozostałym zakresie, nie obciążył pozwanego kosztami sądowymi oraz wyrokowi w części podwyższającej alimenty nadał rygor natychmiastowej wykonalności.

Sąd ten ustalił, iż na mocy ugody zawartej w sprawie III RC 352/13 w dniu 13 grudnia 2013r. alimenty na rzecz małoletniego W. R. zostały podwyższone z kwoty 330 zł do kwoty 400 zł miesięcznie. Sytuacja życiowa przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda I. L. zmieniła się od daty ostatniej sprawy. Matka dziecka pracuje od (...) lat w tym samym sklepie (...) i osiąga takie same dochody – średnio 1.148 zł. W lipcu 2014r. urodziła drugie dziecko – F. D. (obecnie ma (...)), którego koszt utrzymania określiła na około 702 zł miesięcznie. W listopadzie 2015r. powróciła do pracy z urlopu macierzyńskiego. W dalszym ciągu mieszka z partnerem, który pracuje jako funkcjonariusz (...)i z tego tytułu otrzymuje wynagrodzenie w wysokości około 2.500 zł. Sąd I instancji ustalił także, że małoletni W. R. jest uczniem (...) klasy szkoły podstawowej. Jego koszt utrzymania wraz z częściowymi kosztami utrzymania mieszkania matka małoletniego wyliczyła na kwotę 1.071 zł. Pozwany w dalszym ciągu pracuje w tym samym zakładzie pracy z porównywalnymi zarobkami jak w dacie rozpoznania poprzedniej sprawy, tj. ok. 1600 zł miesięcznie. Nie zmieniła się także sytuacja jego żony E. R., która pracuje jako doradca-kasjer w S. Banku i zarabia 1.286 zł netto. Koszt utrzymania zajmowanego przez nich mieszkania wynosi około 812 zł miesięcznie.

Sąd Rejonowy w Kętrzynie za podstawę swego orzeczenia przyjął przepisy art. 138 k.r.o., art. 96 k.r.o. i art. 135 § 1 k.r.o. Sąd ten uznał, iż od czasu ustalenia obowiązku alimentacyjnego pozwanego względem dziecka w sprawie III RC 353/13, wzrosły potrzeby małoletniego W. R. oraz zmalały jednocześnie możliwości zarobkowe jego matki. O ile w czasie zamknięcia rozprawy w poprzedniej sprawie małoletni powód rozpoczął naukę w(...) klasie szkoły podstawowej (od września 2013r.), to w chwili obecnej jest uczniem klasy (...) szkoły podstawowej. W związku z tym jego matka ponosi koszty związane z dalszą edukacją syna. Ponadto od ostatniego ustalenia alimentów upłynęły 2 lata. W tym czasie wzrosły również wydatki na utrzymanie dziecka, związane z jego naturalnym rozwojem. Małoletni powód uczęszcza na zajęcia dodatkowe breakdance, z czym wiążą się wyjazdy. W ocenie Sądu I instancji zmieniła się także sytuacja życiowa matki dziecka I. L., która w dacie poprzedniej sprawy mogła skupić się w całości na potrzebach małoletniego W.. Obecnie na utrzymaniu ma drugiego syna – F. D. i wraz z partnerem z posiadanego dochodu musi także utrzymać to dziecko. Niewątpliwie wpływa to także na obniżenie możliwości materialnych względem małoletniego powoda. W ocenie Sądu Rejonowego matka dziecka czyni starania o znalezienie lepiej płatnej pracy, podjęła naukę na kierunku technik farmacji i w czerwcu 2016r, gdy uzyska dyplom, będzie miała szansę dolożyć do utrzymania dziecka nawet większe kwoty. Natomiast w chwili rozpoznana sprawy I. L. ze swoich poborów niewiele przekraczających 1000 zł miesięcznie musi wychowywać i utrzymywać małoletnich W. R., F. D., uczestniczyć w kosztach utrzymania mieszkania oraz mieć zapewnione także środki na własne utrzymanie. W związku z tym Sąd I instancji uznał, że zachodzi w sprawie istotna zmiana sytuacji zarówno dziecka, jak i jego matki. Jednak ta zmiana nie jest na tyle istotna, by powództwo uwzględnić w żądanej w pozwie kwocie tj. 600 zł miesięcznie lub też w kwocie, na którą w toku sprawy matka małoletniego powoda wyraziła zgodę, czyli 500 zł miesięcznie. Sąd I instancji uwzględnił niezmienny stan dochodów pozwanego oraz jego udział, poprzez częste kontakty, w pieczy nad dzieckiem, który także generuje po stronie ojca małoletniego koszty.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany, który zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił:

1. naruszenie prawa materialnego poprzez błędną jego wykładnię, tj. art. 138 k.r.o. przez przyjęcie, iż w niniejszej sprawie zachodzi zmiana stosunków o istotnym charakterze, podczas gdy od ostatniego ugodzenia się między stronami w zakresie wysokości alimentów powyższa zmiana nie zaszła;

2. mające wpływ na treść kaźonego wyroku naruszenie prawa procesowego, a mianowicie art. 328 § 2 k.p.c. w szczególności poprzez niewskazanie, na jakich dowodach oparł się Sąd Rejonowy oraz przyczyn dla których innym dowodom odmówił wiarygodności oraz mocy dowodowej;

3. mające wpływ na treść zaskarżonego wyroku naruszenie prawa procesowego a mianowicie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną ocenę materiału dowodowego, polegającą na uznaniu, że matka małoletniego powoda w związku z upływem czasu ponosi większe koszty zakupu wyprawki do szkoły, dodatkowych zajęć oraz wyjazdów, podczas gdy z dołączonych dowodów wynika, że to pozwany ponosi większość tych kosztów.

Mając powyższe zarzuty na uwadze pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu apelacji strona skarżąca zarzuciła, iż Sąd Rejonowy błędnie przyjął, że zachodzi w niniejszej sprawie istotna zmiana uzasadniająca podwyższenie alimentów. Zarówno zarobki pozwanego, jak i potrzeby małoletniego nie wzrosły tak drastycznie, aby można było mówić o istotnej zmianie stosunków. Ponadto pozwany regularnie czyni osobiste starania o utrzymanie i wychowanie syna, które są adekwatne do jego wieku i pojawiających się zainteresowań dziecka. W ocenie pozwanego brak jest również podstaw, aby wiązać go w relacje finansowe obecnej rodziny matki dziecka i obciążać częścią kosztów związanych z utrzymaniem narodzonego dziecka. Ponadto Sąd Rejonowy nie wskazał dlaczego pozwany powinien łożyć na utrzymanie małoletniego syna po 450 zł miesięcznie. Pominął dowody przez niego przedstawione i obrazujące jego wkład w utrzymanie i wychowanie syna. Ponadto matka małoletniego powoda nie przestawiła żadnych dowodów na okoliczność ponoszenia wydatków związanych z dodatkowymi zajęciami małoletniego powoda.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego zasługiwała na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 138 k.r.o. w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Sąd zmienia orzeczenie bądź umowę dotyczące obowiązku alimentacyjnego tylko wtedy, gdy zmiana stosunków ma charakter istotny.

Sąd Okręgowy za uzasadniony uznał zarzut zawarty w apelacji odnośnie błędnego ustalenia przez Sąd I instancji, że od czasu ustalenia obowiązku alimentacyjnego pozwanego względem małoletniego powoda, na mocy ugody zawartej przed Sądem Rejonowym w Kętrzynie w dniu 13 listopada 2013r. w sprawie III RC 353/13 na kwotę 400 zł miesięcznie, nastąpiły istotne zmiany okoliczności. Od tego czasu nie zmieniły się znacząco potrzeby małoletniego W. R.. Małoletni powód uczęszcza obecnie do klasy (...) szkoły podstawowej, a w czasie zamknięcia rozprawy w sprawie III RC 353/13 był uczniem klasy I. Sam upływ czasu nie uprawniał do uznania, iż koszty utrzymania dziecka wzrosły w sposób istotny. Zwiększenie wydatków związanych z naturalnym rozwojem małoletniego w tym okresie nie jest wystarczającą okolicznością do uznania, że spełnione zostały przesłanki określone w art. 138 k.ro., od których istnienia uzależniona jest możliwość zmiany wysokości obowiązku alimentacyjnego. Tak jak w poprzedniej sprawie o podwyższenie alimentów, małoletni powód zamieszkuje wraz z matką I. L.. Trafnie wskazano w apelacji, iż zmiana okoliczności polegająca na tym, że przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda ma na utrzymaniu jeszcze jednego syna, nie mogła uzasadniać uwzględnienia powództwa. Matka małoletniego zamieszkuje wraz z ojcem młodszego syna, który łoży na jego utrzymanie. W chwili zamknięcia rozprawy nie przebywała już na urlopie macierzyńskim i pracowała jako sprzedawca. Zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje również na to, że od czasu ustalenia obowiązku alimentacyjnego pozwanego w dotychczasowej wysokości nie zmieniła się w istotny sposób jego sytuacja majątkowa. Jak ustalił Sąd I instancji P. R. w dalszym ciągu pracuje w tym samym zakładzie pracy z porównywalnymi zarobkami jak w dacie rozpoznawania poprzedniej sprawy.

Mając na względzie całokształt okoliczności niniejszej sprawy Sąd Okręgowy za uzasadniony uznał zarzut zawarty w apelacji, że od chwili ustalenia obowiązku alimentacyjnego na rzecz małoletniego W. R. nie nastąpiły istotne zmiany okoliczności w rozumieniu art. 138 k.r.o., uzasadniające podwyższenie zasądzonych uprzednio alimentów, ani w

zakresie jego potrzeb, ani możliwości zarobkowych rodziców małoletniego powoda. Powyższe ustalenia, niezależnie od innych zarzutów zawartych w apelacji, uzasadniały zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa.

Uznając powództwo za nieuzasadnione, Sąd Okręgowy miał na uwadze fakt, że obowiązek alimentacyjny spoczywa również na matce małoletniego powoda z tym zastrzeżeniem, że obowiązek ten jest przez nią również realizowany poprzez osobiste starania o utrzymanie i wychowanie dziecka (art. 135 § 2 k.r.o.). Biorąc pod uwagę niezmienną możliwość zarobkową pozwanego, jak również jego udział w pieczy nad dzieckiem, w tym również w formie częstych kontaktów, które generują dodatkowe koszty, uznać należało, że jego obowiązek alimentacyjny nadal powinien być ustalony na kwotę po 400 zł miesięcznie.

W tym stanie rzeczy, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., zaskarżony wyrok należało zmienić i powództwo oddalić – pkt I wyroku.

O kosztach procesu za instancje odwoławczą, na podstawie art. 100 k.p.c. orzeczono jak w pkt II wyroku.